

АКТ

лісопатологічного обстеження насаджень по Костопільському надлісництву Філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2026 рік

«23» січня 2026 року

м. Костопіль Рівненського р-ну
Рівненської області

Нами, комісією на підставі поданого виклику Костопільського надлісництва Філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі - надлісництва) №121/34.4.1-2026 від 09.01.2026 року та наказу №5/34.4.1 від 05.01.2026 року «Про створення комісії для обстеження насаджень на предмет доцільності призначення суцільних санітарних рубок по Філії «Поліський лісовий офіс», Костопільське надлісництво» для проведення обстеження насаджень на доцільність призначення суцільних санітарних рубок (далі – ССР) та згідно «Санітарних правилах в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. № 555 (ЗП України, 1995 р., № 10, ст. 253; Офіційний вісник України, 2016 р., № 87, ст. 2839), в редакції постанови КМУ від 26 жовтня 2016 року №756, зі змінами що вносяться постановою КМУ від 9 грудня 2020 р. № 1224. (далі - СПЛУ): головним спеціалістом відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального УЛМГ Антоном СТЕЛЬМАХОМ, завідувачем сектору моніторингу стану лісових насаджень філії «Рівнелісозахист» державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» Михайлом ЛЕГКОБИТОМ, помічником начальника Костопільського надлісництва філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Олександром ХЕВЗЮКОМ, інженером 1 категорії з охорони та захисту лісу, відділу охорони та захисту лісів філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Василем ЮХИМЧУКОМ, провідним інженером лісового господарства, відділу лісового господарства філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Віталієм ОЛЕКСІЙОВЦЕМ, лісничим Суського лісництва Андрієм ЦИМБАЛЮКОМ, лісничим Деражненського лісництва Миколою ПРОКОПЧУКОМ, Деражненським сільським головою Олександром ЛУКАШЦЕМ було проведено лісопатологічне обстеження лісових насаджень, що знаходяться в постійному користуванні Костопільського надлісництва філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" на предмет призначення в них ССР у відповідності до п. 30 СПЛУ на 2026 рік.

Примітка:

- Коротка таксаційна характеристика вказана згідно матеріалів базового лісовпорядкування;
- Пробні площі в обстежених насадженнях закладались по всій площі запланованих рубань шляхом перелікової таксації (площа пробної площі відповідає фактичній площі лісосіки).

Суське лісництво

(Таксаційний опис земельних ділянок лісового фонду станом на 01.01.2020 р.)

Квартал 13 виділ 12 , площа виділу 3,7 га. (в рубку кв. 13. вид. 12(1) пл. 1,0 га); склад насадження 10ЯЛЄ+СЗ+ДЗ+ГЗ+БП; вік 54р; Н-26 м; Д-26 см; бонітет – 1Б; повнота – 0,80; ТЛУ – СЗГДС; запас на 1га - 560 м³; категорія захисності лісів –

рекреаційно-оздоровчі ліси. Повідомлення про погіршення санітарного стану насаджень є в наявності. Проведені заходи – не проводились.

Деражненське лісництво

(Таксаційний опис земельних ділянок лісового фонду станом на 01.01.2020 р.)

Квартал 32 виділ 27, площа виділу 0,8 га. (в рубку кв. 32. вид. 27 пл. 0,8 га); склад насадження 5ДЗ2ОСЗБП+ВЛЧ; вік 41р; Н-17 м; Д-22 см; бонітет - 1; повнота – 0,70; ТЛУ – СЗГДС; запас на 1га - 180 м³; категорія захисності лісів – рекреаційно-оздоровчі. Повідомлення про погіршення санітарного стану насаджень є в наявності. Проведені заходи – відсутні.

Квартал 33 виділ 4, площа виділу 3,8 га. (в рубку кв. 33. вид. 4(1) пл. 1,0 га); склад насадження 8БП1ОС1ДЗ+ВЛЧ+СЗ; вік 40р; Н-17 м; Д-18 см; бонітет - 2; повнота – 0,70; ТЛУ – ВЗДС; запас на 1га - 150 м³; категорія захисності лісів – рекреаційно-оздоровчі. Повідомлення про погіршення санітарного стану насаджень є в наявності. Проведені заходи – відсутні.

Квартал 33 виділ 6, площа виділу 5,2 га. (в рубку кв. 33. вид. 6(1) пл. 0,7 га); склад насадження 9БП1СЗ+ВЛЧ; вік 30р; Н-15 м; Д-16 см; бонітет - 2; повнота – 0,75; ТЛУ – ВЗДС; запас на 1га - 130 м³; категорія захисності лісів – рекреаційно-оздоровчі. Повідомлення про погіршення санітарного стану насаджень є в наявності. Проведені заходи – відсутні.

Причиною пошкодження даних ділянок лісу є стихійне лихо -сильні поривчасті вітри, котрі пройшли на території лісових масивів підприємства. На час обстеження встановлено, що значна частина дерев хвойних та листяних порід знаходиться з вивернутою кореневою системою та переломаними стовбурами навпіл, пошкодженими кронами, також є в наявності дерева з підірваною кореневою системою та нахилом стовбура більше 30 градусів від вертикальної осі.

При обстеженні було встановлено, що показник повноти даних ділянок лісу без врахування вітровальних та буреломних дерев, призведе до зменшення повноти насаджень нижче встановленого показника, у відповідності п. 27 СПЛУ дані насадження потребують ССР. Дані рубки необхідно провести протягом 2026 року.

Згідно матеріалів пробних площ обов'язковому вирубуванню підлягає відповідно 73-99 % запасу деревини.

Суське лісництво

(Таксаційний опис земельних ділянок лісового фонду станом на 01.01.2020 р.)

Квартал 39 виділ 1, площа виділу 2,8 га. (в рубку кв. 39. вид. 1(1) пл. 1,0 га); склад насадження 9СЗ1БП+ВЛЧ+ОС; вік 70р; Н-27 м; Д-30 см; бонітет - 1А; повнота – 0,40; ТЛУ – ВЗДС; запас на 1га - 230 м³; категорія захисності лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси. Повідомлення про погіршення санітарного стану насаджень є в наявності. Проведені заходи – не проводились.

При проведенні обстеження встановлено, що основною причиною всихання насаджень є ураження **стовбуровими шкідниками**. Сухостійні і всихаючі дерева сосни заселені, а в більшій частині відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (вершинний короїд, короїд стенограф), при відлущенні відмерлої кори чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, а також продукти життєдіяльності, тощо. На підстилці ділянок було виявлено значну кількість опалих пагонів сосни,

що свідчить про заселення дерев малим і великим сосновими лубоїдами. На дуже ослаблених деревах наявні ознаки заселення вищезгаданих шкідників, льотні отвори, V-VI категорія стану дерев сосни повністю відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників. Осередки стовбурових шкідників виявлені, на них складені повідомлення про погіршення санітарного стану.

При обстеженні було встановлено, що повнота даних насаджень після умовної рубки призведе до зменшення повноти насаджень згідно встановленого показника, у відповідності п.27 абзацу 2 і 3 СПЛУ насадження потребують ССР. Рубки необхідно провести протягом 2026 року.

Згідно матеріалів пробних площ обов'язковому вирубуванню підлягає відповідно 9% запасу деревини.

Висновки та пропозиції:

1. Для наведення належного санітарного стану лісів, збереження стійкості насаджень, запобігання розвитку патологічних процесів, зменшення шкоди у лісах надлісництва, що завдано стихійним лихом, шкідниками і хворобами лісу з метою оздоровлення насаджень у максимально стислі строки, за умови недопущення негативного впливу на навколишнє природне середовище, рекомендовано провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів, на площі – **4,5 га**, а саме: ССР на площі – **4,5 га**. Рубки необхідно провести протягом 2026 року.

2.3 метою обмеження негативного впливу на стан лісів та їх відтворення на кожну ділянку до початку рубки скласти карту технологічного процесу розроблення лісосік, яка з урахуванням конкретних умов повинна відображати природоохоронні (запобігання ерозії ґрунтів, збереження підросту тощо.), лісівничі та організаційні вимоги.

3. Рубки проводити згідно термінів та норм передбачених СПЛУ, заготовлену деревину вивозити в максимально стислі терміни, а за неможливості термінового вивезення корувати, лісосічні залишки утилізувати.

4. На зрубках провести лісокультурні заходи згідно типу лісорослинних умов, з дотриманням «Правил відтворення лісів» затверджених постановою КМУ від 01.03.2007 р. №303. від 1 березня 2007 р із змінами, внесеними згідно з *Постановами КМ N 1410 (1410-2022-п) від 20.12.2022 р.* В осередках комплексу стовбурових шкідників створити лісові культури, які запобігатимуть подальшому їх розповсюдженню, тобто вирощування біологічно стійких насаджень.

5. Лісовій охороні надлісництва, вести постійний лісопатологічний моніторинг за санітарним станом насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб, і в першу чергу під час проведення ССР, вживати додаткові заходи до запобігання їх поширенню та зростанню чисельності.

6. При проведенні рубок на лісосіках ССР, дотримуватись п. 27, СПЛУ та Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», Відомості Верховної Ради, 2017, № 29, ст. 315, із змінами, внесеними згідно із Законами № 3505-IX від 08.12.2023.

7. Спеціалістам надлісництва, при виявленні червонокнижних рослин та тварин, діяти згідно чинного законодавства.

8. Лісопатологічне обстеження спеціалістом філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист» було проведене: 16.01.2026 р - 23.01.2026 року.

До акту додаються додатки:

– зведена відомість насаджень, що потребують ССР (додаток №6 до СПЛУ);

– зведена відомість пробних площ, закладених у насадження, що потребують ССР (додаток №7 до СПЛУ);

– плани лісових насаджень, що потребують ССР, з нанесеною на них схемою пробних площ (площа пробної площі, відповідає фактичній площі лісосіки);

Акт складено в 3-х примірниках.

- 1-й: філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»;

- 2-й: Костопільському надлісництву;

- 3-й: Північно-Західному міжрегіональному управлінню лісового та мисливського господарства;

Акт підписали:

Головний спеціаліст відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів
Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

Антон СТЕЛЬМАХ

Завідувач сектору моніторингу стану лісових насаджень філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»

Михайло ЛЕГКОБИТ

Помічник начальника Костопільського надлісництва філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Олександр ХЕВЗЮК

Інженер 1 категорії з охорони і захисту лісу, відділу охорони та захисту лісів філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Василь ЮХИМЧУК

Провідний інженер лісового господарства, відділу лісового господарства філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Віталій ОЛЕКСІЙОВЕЦЬ

Лісничий Суського лісництва Костопільського надлісництва філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Андрій ЦИМБАЛЮК

Лісничий Деражненського лісництва Костопільського надлісництва філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Микола ПРОКОПЧУК

Деражненський сільський голова

Олександр ЛУКАШЕЦЬ